

Scenariusz lekcji z wykorzystaniem narzędzi TIK

Autor scenariusza: Aleksandra Zakrzewska

Przedmiot: Zajęcia rewalidacyjne

Poziom nauczania: I etap edukacyjny

Szkoła: Szkoła Podstawowa nr 18 im. Macieja Rataja w Lublinie

Temat: Czym jest empatia?

Czas trwania: 60 minut

Cel ogólny: Rozwijanie empatii i uwrażliwianie na potrzeby innych.

Cele operacyjne:

- Uczeń rozpoznaje i nazywa emocje/uczucia własne i innych.
- Uczeń dostrzega potrzeby innych osób.
- Uczeń rozwija umiejętności społeczne.
- Uczeń uważnie słucha i wypowiada się na dany temat.

Poziom wiadomości:

A. Zapamiętanie wiadomości - uczeń:

- nazywa emocje

B. Zrozumienie wiadomości - uczeń:

- wie, czym jest empatia

Poziom umiejętności:

C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych - uczeń:

- rozpoznaje emocje innych
- rozumie własne stany emocjonalne

D. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych - uczeń:

- ocenia, które zachowania są empatyczne
- potrafi wczuć się w stany emocjonalne innych osób

Cele wychowawcze:

- a) kształtowanie pozytywnych postaw społecznych
- b) wspomaganie rozwoju ucznia
- c) rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych
- d) motywowanie ucznia do aktywności na zajęciach

Metody:

- pogadanka
- ćwiczenia z wykorzystaniem technologii informacyjno– komunikacyjnej
- ćwiczenia praktyczne

Formy:

- praca indywidualna

Środki dydaktyczne:

- program komputerowy MOC EMOCJI PRO poziom 2, wyd. Nowa Era, scenariusze dołączone do programu oraz karta pracy do tematu „Jestem empatyczny/empatyczna”.

- gra „Duple emocje”
- karty przedstawiające emocje
- karta pracy „Empatia”
- dymki z wypowiedziami
- przybory do pisania

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- porozumiewanie w języku ojczystym
- kompetencje informatyczne
- kompetencje społeczne i obywatelskie

I. Faza przygotowawcza

- Powitanie: Jak się dziś czujesz?
- Przygotowanie miejsca pracy.
- Zwrócenie się bezpośrednio do ucznia i podanie celu lekcji: dowiesz się czym jest empatia, poćwiczysz rozpoznawanie emocji i uczuć innych osób, spróbujesz wczuć się w stany emocjonalne innych.
- Przypomnienie nazw emocji - prezentacja „**Kart emocji**”.
- Zadanie na początek: Gra „**Duple emocje**”.

Karty pracy oraz inne materiały dostępne na końcu scenariusza.

II. Faza realizacyjna

- Praca z programem multimedialnym „Moc emocji PRO.Poziom 2”.
 - Porozmawiamy
 - Uczeń siada wygodnie przed monitorem, nauczyciel uruchamia lekcję multimedialną „**Czym jest empatia?**”
 - Rozmowa kierowana pytaniami:

Jakie zmysły pomagają nam rozpoznawać różne sytuacje, poznawać świat?
Co to znaczy: „wczuć się w czyjeś położenie”?
Czy wiesz, co czują bliskie ci osoby, nawet jeśli o tym nie mówią?
Co powoduje, że możesz wczuć się w sytuację innych osób?

- ▶ Jakie zmysły pomagają nam rozpoznawać różne sytuacje, poznawać świat?
- ▶ Co to znaczy: „wczuć się w czyjeś położenie”?
- ▶ Czy wiesz, co czują bliskie ci osoby, nawet jeśli o tym nie mówią?
Co powoduje, że możesz wczuć się w sytuację innych osób?

< 2 / 8 >

- Oglądanie filmu animowanego „**Niezwykła lekcja**”. Nauczyciel prosi ucznia, by uważnie obejrzał film. Po wyświetleniu filmu pyta, co wydarzyło się na lekcji w animacji i czego doświadczyli bohaterowie?

Co działo się na lekcji w klasie Kacpra? Obejrzyj animowaną historię.

< 3 / 8 >

- Ćwiczenia multimedialne. Nauczyciel odtwarza kolejno polecenia, prezentuje wszystkie warianty odpowiedzi. Daje uczniowi czas na przyjrzenie się ilustracjom umieszczonym na ekranach oraz na przeczytanie tekstów. Zachęca ucznia do wyboru odpowiedzi i zaznaczenia jej.
- Ćwiczenie multimedialne. Nauczyciel przechodzi do pierwszego ćwiczenia „**Emocje Kacpra**”.

Co czuł Kacper i jak się zachowywał podczas lekcji? Wybierz właściwe odpowiedzi z rozwijanych list.

Kiedy pan Jakub zaprasza uczniów do wzięcia udziału w zadaniu,

Kacper jest . Przed nałożeniem gogli

chłopiec jest siebie. Podczas wykonywania zadania

czuje . Gdy udaje mu się pokonać wyznaczoną trasę,

odczuwa . Podczas rozmowy z Kasią Kacper jest

.

Co czuł Kacper i jak się zachowywał podczas lekcji? Wybierz właściwe odpowiedzi z rozwijanych list.

Kiedy pan Jakub zaprasza uczniów do wzięcia udziału w zadaniu,

Kacper jest zadowolony . Przed nałożeniem gogli

chłopiec jest pewny siebie. Podczas wykonywania zadania

czuje niepokój . Gdy udaje mu się pokonać wyznaczoną trasę,

odczuwa ulgę . Podczas rozmowy z Kasią Kacper jest

zdziwiony .

• II ćwiczenie multimedialne „Co oni czują?”

MOC EMOCJI PRO POZIOM 2

Poziom 1 > Lekcja 10 > Czym jest empatia? > Co było trudne?

Jak się czuły poszczególne dzieci podczas wykonywania zadania?
Wysłuchaj wypowiedzi i połącz głośniki z właściwymi postaciami.

▶ ●

▶ ●

▶ ●

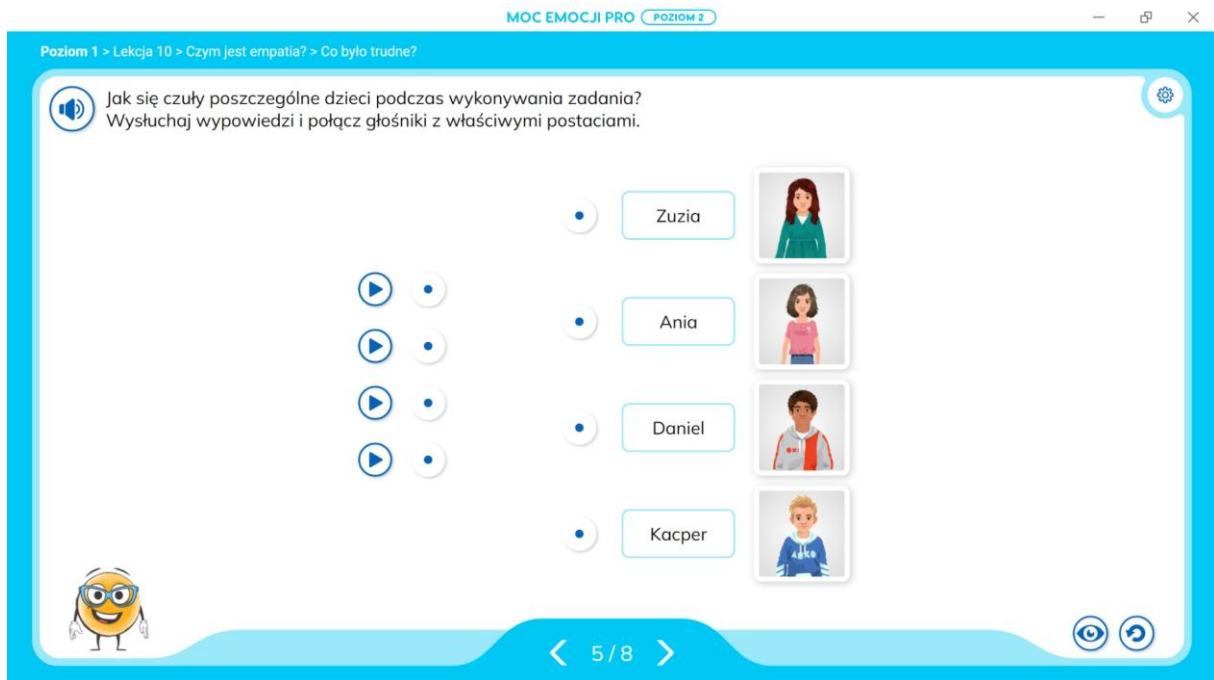
▶ ●

● Zuzia

● Ania

● Daniel

● Kacper

MOC EMOCJI PRO POZIOM 2

Poziom 1 > Lekcja 10 > Czym jest empatia? > Co było trudne?

Jak się czuły poszczególne dzieci podczas wykonywania zadania?
Wysłuchaj wypowiedzi i połącz głośniki z właściwymi postaciami.

▶ ●

▶ ●

▶ ●

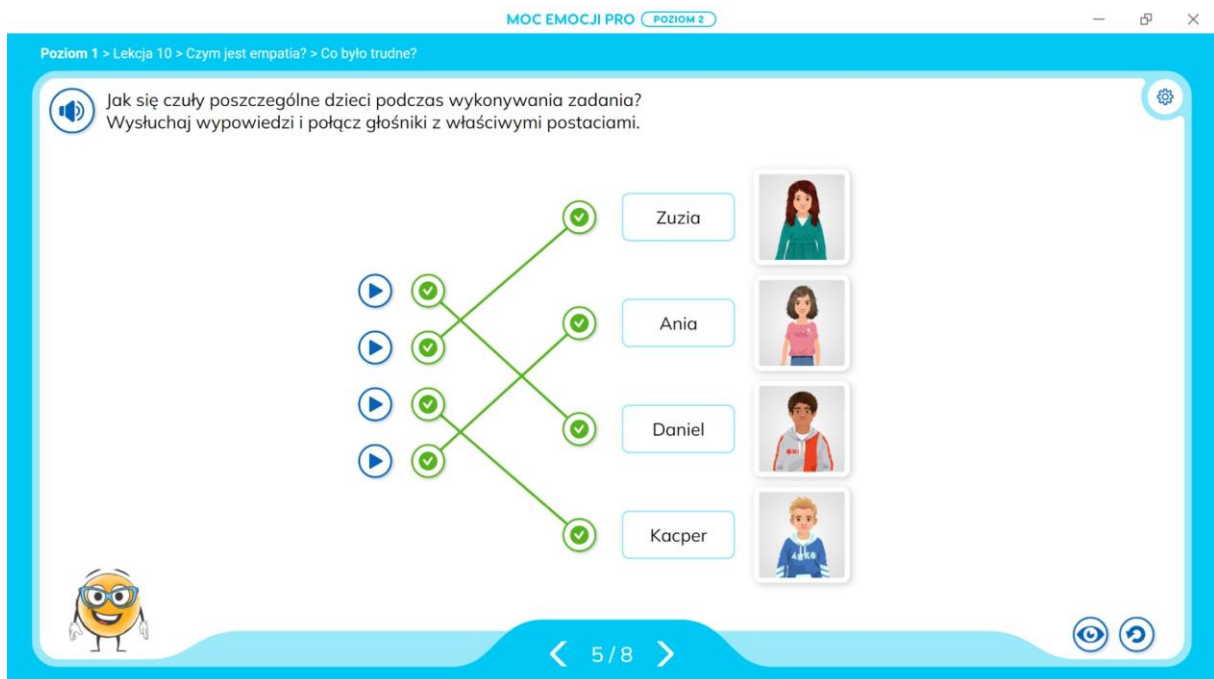
▶ ●

● Zuzia

● Ania

● Daniel

● Kacper

- III ćwiczenie multimedialne „Trudności Kasi”.

MOC EMOCJI PRO POZIOM 2

Poziom 1 > Lekcja 10 > Czym jest empatia? > Trudności Kasi

O jakich trudnościach w życiu codziennym mówi Kasia? Zaznacz poprawne odpowiedzi.

- Boi się poruszać po szkole podczas przerw.
- Obawia się potrącenia przez innych uczniów.
- Nie ma bliskich koleżanek i kolegów w klasie.
- Gorzej porusza się w ciemnych pomieszczeniach.
- Uczy się gorzej niż pozostałe dzieci z klasy.
- Potyka się o przeszkody leżące na podłodze w klasie.
- Nie może brać udziału w szkolnych przedstawieniach.

< 6 / 8 >

MOC EMOCJI PRO POZIOM 2

Poziom 1 > Lekcja 10 > Czym jest empatia? > Trudności Kasi

O jakich trudnościach w życiu codziennym mówi Kasia? Zaznacz poprawne odpowiedzi.

- Boi się poruszać po szkole podczas przerw.
- Obawia się potrącenia przez innych uczniów.
- Nie ma bliskich koleżanek i kolegów w klasie.
- Gorzej porusza się w ciemnych pomieszczeniach.
- Uczy się gorzej niż pozostałe dzieci z klasy.
- Potyka się o przeszkody leżące na podłodze w klasie.
- Nie może brać udziału w szkolnych przedstawieniach.

< 6 / 8 >

- IV ćwiczenie multimedialne „Kolo fortuny”. Ma ono charakter otwarty. Uczeń losuje kolejno opis sytuacji i opisuje odczucia i emocje danej osoby. Przy realizacji tego ćwiczenia nauczyciel zwraca uwagę na opisane sytuacje poszczególnych bohaterów. Podkreśla, że jedna sytuacja może nieść za sobą wiele różnorodnych emocji. Zachęca ucznia do wnikliwego przyjrzenia się im i nazwania ich. Rola nauczyciela polega na komentowaniu i moderowaniu odpowiedzi oraz na zachęcaniu uczniów do rozwijania swoich myśli. Nauczyciel zatwierdza każdą wypowiedź za pomocą przeznaczonej do tego ikony.

Kliknij koło fortuny, aby wprawić je w ruch. Zapoznaj się z informacjami o wylosowanej osobie – spróbuj wczuć się w jej sytuację. Opisz jej odczucia i emocje.

Piotrek

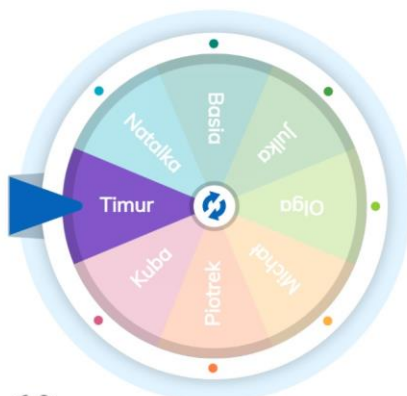
Jestem Piotrek. Mam 10 lat. Moi rodzice niedawno się rozwiedli, mieszkam z mamą, a na weekendy zabiera mnie tata. W poniedziałek rano tata odwozi mnie do szkoły. Ciągłe muszę pamiętać o tym, które swoje rzeczy i zeszyty zabierać do taty, co mam w jego mieszkaniu, a co zostało u mamy.

< 7 / 8 >

Kliknij koło fortuny, aby wprawić je w ruch. Zapoznaj się z informacjami o wylosowanej osobie – spróbuj wczuć się w jej sytuację. Opisz jej odczucia i emocje.

Timur

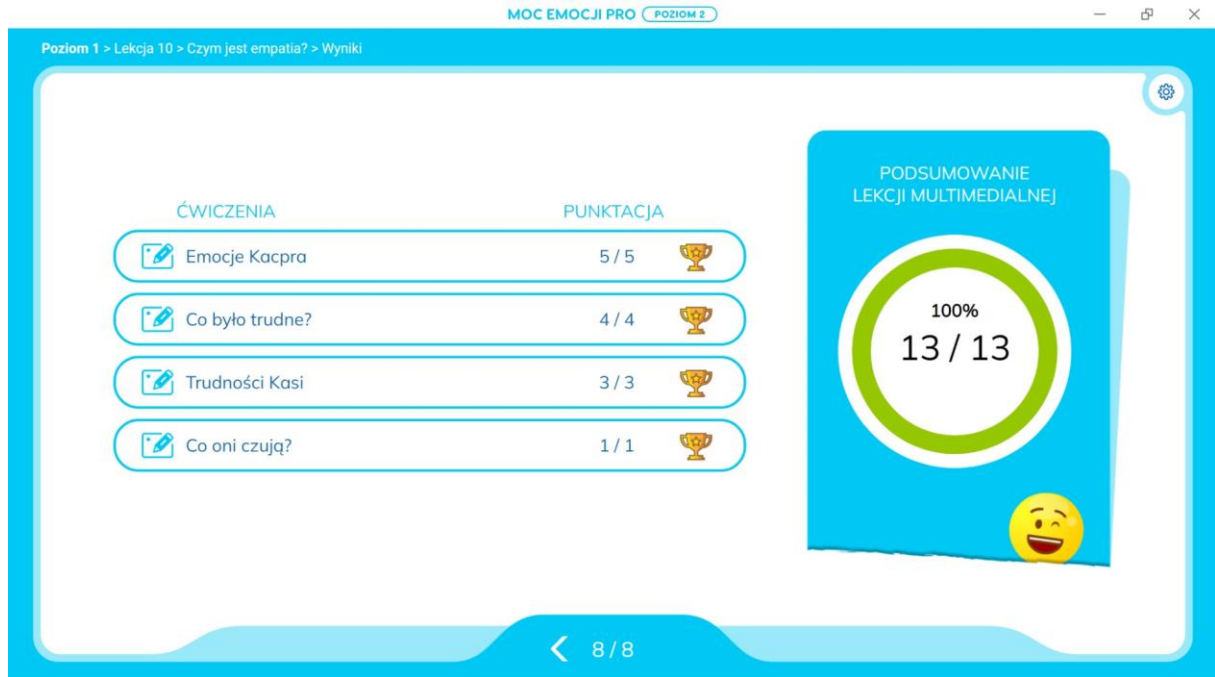
Jestem Timur, mam 8 lat i właśnie przeprowadziłem się do Polski z Ukrainy, z rodzicami i młodszą siostrą. Zamieszkaliśmy w dużym mieście, bez dziadków, którzy zostali na Ukrainie. Wyszedłem dziś na plac zabaw, żeby poznać nowych kolegów, ale dzieci mnie nie rozumieją, a ja nie rozumiem ich. Nikt nie chciał się ze mną bawić.

< 7 / 8 >

- Zakończenie i podsumowanie ćwiczeń multimedialnych.

2. Pogadanka: **Co to jest empatia?**

- Zaproszenie ucznia do wypowiedzenia się na temat empatii. Nauczyciel pyta jak uczeń rozumie to pojęcie i z czym się ono kojarzy. Zachęca do podawania przykładów sytuacji z życia. Dziękuje uczniowi za jego wypowiedź.
- **Empatia** to umiejętność wczuwania się w stany emocjonalne innych osób. Człowiek empatyczny potrafi rozpoznać i zrozumieć emocje innych ludzi, co stanowi ważną umiejętność społeczną. Jej brak prowadzi do obojętności i trudności w relacjach.

3. Ćwiczenie „**Jestem empatyczny**”. Uczeń losuje karteczkę z opisem sytuacji z karty z ćwiczeniem „Jestem empatyczny/Jestem empatyczna” i odpowiada na pytania według własnych pomysłów.

4. Karta pracy „**Empatia**”. Uczeń tworzy przymiotniki od rzeczowników, zapisuje je w tabeli. Następnie zastanawia się czy dany wyraz opisuje osobę empatyczną i zaznacza tak lub nie. Na zakończenie zadania odczytuje z zaznaczonych liter hasło - określenie związane z empatią, oznaczające wczuwanie się w czyjeś przeżycia.

5. Ćwiczenie „**Odpowiednia reakcja**”. Nauczyciel przedstawia uczniowi sytuację, w której sam mógłby się znaleźć i dwie odpowiedzi kolegów/koleżanek. Uczeń ma za zadanie wybrać tę odpowiedź, którą bardziej chciałby od nich usłyszeć. Dymki z przykładowymi odpowiedziami należy wyciąć.

(ćwiczenie oparte na karcie pracy „Empatia” ćw. 4 z zasobów strony superkid.pl)

Sytuacje:

- Wychodząc z klasy, przytrzasnąłeś sobie palec i teraz bardzo Cię boli.
- Wyjmując w szkole drugie śniadanie, zorientowałeś się, że zgubiłeś swój ulubiony breloczek.
- Grając w piłkę nożną, poślizgnąłeś się i wywróciłeś na murawę.

III. Podsumowanie lekcji

- Nauczyciel prosi ucznia o dokończenie zdania: *Korzyścią płynącą z empatii jest...*

- Nauczyciel w kilku słowach podsumowuje przebieg zajęć i dziękuje uczniowi za zaangażowanie i pracę na lekcji.

IV. Praca domowa

Uczeń ma za zadanie przez najbliższy tydzień obserwować sytuacje, w których należy użyć empatii wobec innych.

MATERIAŁY DOŁĄCZONE DO SCENARIUSZA

- Karty emocji

© printotek.pl by An.Mowa

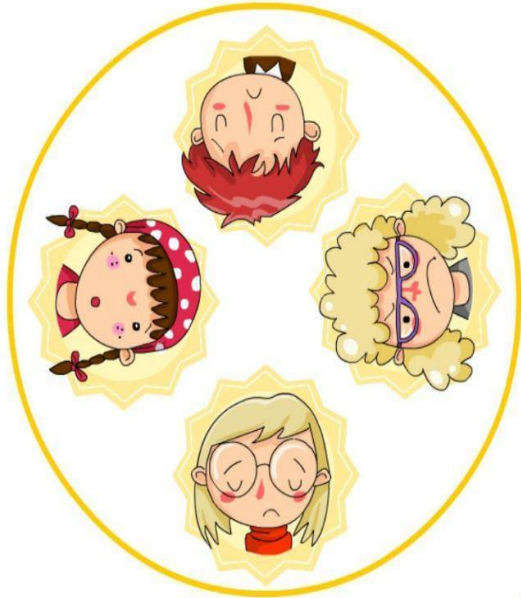
material pochodzi z zasobów strony www.printoteka.pl

- Gra „Duble emocje”

Duble emocje

Wycięte karty rozdajemy pomiędzy graczy obrazkami do dołu. Na środku odkrywamy jedną kartę. Na znak wszyscy gracze odsłaniają pierwszą z kart na swoim stole. Kto pierwszy odnajdzie i nazwie wspólny symbol dla swojej karty i karty na środku stołu, kładzie swoją kartę na środek. Celem jest jak najszybsze pozbycie się wszystkich kart ze swojego stosu.

2

3

© printotek a.pl by MiMoza

materiał pochodzi z zasobów strony www.printoteka.pl

- Ćwiczenie „Jestem empatyczny/ jestem empatyczna”

I **10** Czym jest empatia?

Jestem empatyczny / Jestem empatyczna

Wchodzisz do klasy i widzisz, że koledzy nie odzywają się do Adama. Zastanów się, co czuje Adam. Co możesz zrobić w tej sytuacji?

Przychodzisz do domu i widzisz, że mama siedzi ze zwieszoną głową i jest zamyślona. Zastanów się, co czuje mama. Co możesz zrobić w tej sytuacji?

Twój przyjaciel mówi ci: „Od wielu miesięcy nic mnie nie cieszy. Jest mi bardzo źle, nic mi się nie chce”. Zastanów się, co czuje przyjaciel. Co możesz zrobić w tej sytuacji?

Na szkolnym korytarzu podczas przerwy Zosia stoi sama. Ma smutną minę. Zastanów się, co czuje Zosia. Co możesz zrobić w tej sytuacji?

Brat mówi, że od jutra nie będzie chodził do szkoły. Zastanów się, co czuje brat. Co możesz zrobić w tej sytuacji?

● Karta pracy „Empatia”

[Słowniczek Emocji i Postaw – Ćwiczenia]

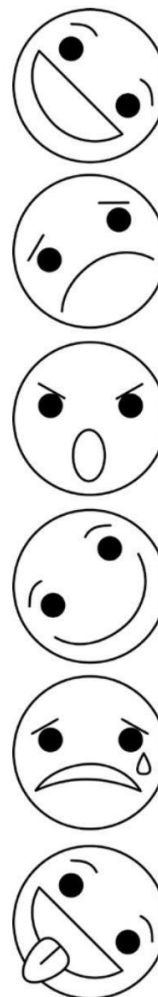
SuperKid.pl

Empatia

Ćw. 1 – Prawda czy fałsz?

Od podanych rzeczowników utwórz przymiotniki rodzaju męskiego i zapisz je w tabeli. Jeśli dany wyraz opisuje osobę empatyczną, zaznacz literę w kolumnie „tak” – w przeciwnym wypadku wybierz tę w kolumnie „nie”. Litery te, czytane z góry na dół, utworzą hasło – określenie związane z empatią, oznaczające wczuwanie się w czyjeś przeżycia.

CZY TAKA JEST OSOBA EMPATYCZNA?				
Lp.	RZECZOWNIK	PRZYMIOTNIK	TAK	NIE
1.	TROSKA	→	W	R
2.	BEZWZGLĘDNOŚĆ	→	M	S
3.	KONFLIKTOWOŚĆ	→	K	P
4.	OBOJĘTNOŚĆ	→	E	Ó
5.	ŻYCZLIWOŚĆ	→	Ł	Z
6.	POMOC	→	O	Y
7.	TOLERANCJA	→	D	K
8.	AGRESJA	→	R	C
9.	EGOCENTRYZM	→	H	Z
10.	OPIEKUŃCZOŚĆ	→	U	E
11.	CIERPLIWOŚĆ	→	W	N
12.	WROGOŚĆ	→	E	A
13.	WRAŻLIWOŚĆ	→	N	Z
14.	EGOIZM	→	O	I
15.	KOLEŻEŃSKOŚĆ	→	E	A

HASŁO: _____

Copyright©SuperKid.pl

źródło: www.superkid.pl

Rozwiązanie:

[Słowniczek Emocji i Postaw – Ćwiczenia]

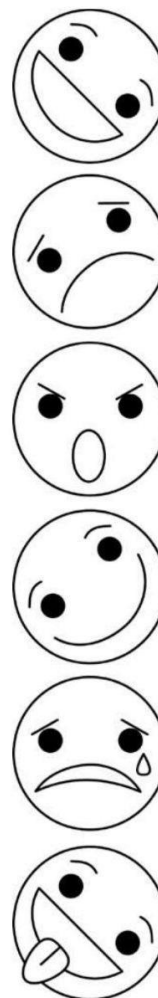
SuperKid.pl

Empatia

Ćw. 1 – Prawda czy fałsz?

Od podanych rzeczowników utwórz przymiotniki rodzaju męskiego i zapisz je w tabeli. Jeśli dany wyraz opisuje osobę empatyczną, zaznacz literę w kolumnie „tak” – w przeciwnym wypadku wybierz tę w kolumnie „nie”. Litery te, czytane z góry na dół, utworzą hasło – określenie związane z empatią, oznaczające wczuwanie się w czyjeś przeżycia.

CZY TAKA JEST OSOBA EMPATYCZNA?				
Lp.	RZECZOWNIK	PRZYMIOTNIK	TAK	NIE
1.	TROSKA →	troskliwy	W	R
2.	BEZWZGLĘDNOŚĆ →	bezwzględny	M	S
3.	KONFLIKTOWOŚĆ →	konfliktowy	K	P
4.	OBOJĘTNOŚĆ →	obojętny	E	Ó
5.	ŻYCZLIWOŚĆ →	życzliwy	Ł	Z
6.	POMOC →	pomocny	O	Y
7.	TOLERANCJA →	tolerancyjny	D	K
8.	AGRESJA →	agresywny	R	C
9.	EGOCENTRYZM →	egocentryczny	H	Z
10.	OPIEKUŃCZOŚĆ →	opiekuńczy	U	E
11.	CIERPLIWOŚĆ →	cierpliwy	W	N
12.	WROGOŚĆ →	wrogi	E	A
13.	WRAŻLIWOŚĆ →	wrażliwy	N	Z
14.	EGOIZM →	egoistyczny	O	I
15.	KOLEŻEŃSKOŚĆ →	koleżeński	E	A

HASŁO:

współodczuwanie

Copyright©SuperKid.pl

źródło: www.superkid.pl

- Ćwiczenie „Odpowiednia reakcja”

**Pff! Nie dość, że nie umiesz zamykać drzwi,
to jeszcze taki z Ciebie mazgaj...
Aż żal patrzeć!**

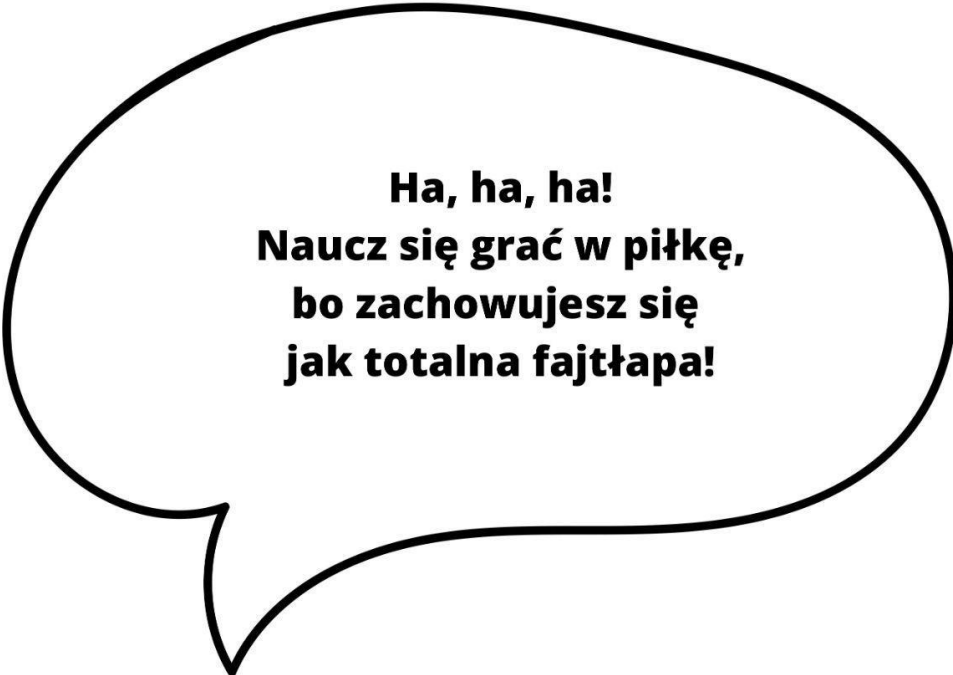
**O rety, bardzo boli?
Chodź, włożysz palec pod zimną wodę
i od razu zrobi Ci się lepiej!**

**Nie martw się.
Poszukamy go razem.
Na pewno się znajdzie!**

**Daj spokój!
Masz trzy latka, żeby przeżywać utratę breloczka
z jakimś dziwnym napisem?**

**Ha, ha, ha!
Naucz się grać w piłkę,
bo zachowujesz się
jak totalna fajtłapa!**

**Nic Ci nie jest?
To się zdarza!
Wstawaj i się nie przejmuj!
Gramy dalej!
Pomóc Ci wstać?**